

Een herwaardering van het christelijke verhaal voor de politiek

- Het christelijke belemmert de politiek niet, maar maakt haar juist mogelijk en *waardevol* -

Pieter Jan Dijkman

CDA – Praktische Politieke Filosofie

Oirschot, 2 december 2014

Opzet

- Oorzaken verlegenheid ‘christelijke politiek’
- Secularisatie als dwaalspoor
- De instrumentalisering van de politiek
- Een herwaardering van het christelijke verhaal voor de politiek: christendemocratische politiek als een sociale praktijk
- Politieke uitdagingen
- Discussie

Oorzaken verlegenheid christelijke politiek

- Onze eigen verlegenheid: het lukt ons nauwelijks om de christelijke en humanistische bronnen van de rechtsstaat te benoemen
- De krampachtige staat van de samenleving: religiestress
- De toenemende instrumentalisering van de politiek

Groen van Prinsterer (1801-1876):

‘Lijdzaamheid past den Christen, doch, waar de gelegenheid tot werken bestaat, past lijdelijkheid hem niet.’

(Groen van Prinsterer, *Vrijheid, gelijkheid en broederschap*)

De Lage Landen en **het hogere**

De betekenis
van geestelijke
beginselen in
het moderne
bestaan

Gabriël van den Brink (red.)

- **Heersende wereldbeeld:** de wereld is een vijandige plek en het toneel van strijd om leven mogelijk te maken. Dat wat nodig is om te leven, is schaars en de inzet van rivaliteit. Om deze strijd niet te laten eindigen in het recht van de sterkste moeten er grenzen worden gesteld aan de menselijke willekeur.
- **Christelijk-theologische wereldbeeld:** de wereld een plaats gegeven om in samenhang met God en met de medemens te leven. De oorspronkelijk door God bedoelde ordening is door de zonde verstoord. Mensen werden vervolgens geroepen om met en voor elkaar verantwoordelijkheid te nemen, om zo het goede leven na te streven. Om deze roeping serieus te nemen, moet het verlangen naar een waarachtig goede leven worden gestimuleerd. (Vgl. Borgman)

Abraham Kuyper (1837-1920)

**Rapport
grondslag
en Politiek
handelen**

Bezwaren tegen christelijke beginselpolitiek

- De taak van de politiek wordt overschat: het is niet aan de politiek om het Evangelie te verkondigen, dat is aan de kerk
- De vooronderstelling dat de samenleving van God los is, valt te betwisten
- De politieke opvatting erachter is verouderd: de politiek is niet zozeer meer de vormgever van de samenleving, ze is er eerder een verlengstuk van

Toekomst voor *christen-* democratische politiek?

- Christelijke politiek niet opvatten als *beginselpolitiek*, alsof christenen hun christelijke waarden een samenleving moeten inbrengen
- Christelijke politiek kan beter worden opgevat als een *sociale praktijk* van vreedzaam en goed samenleven met elkaar
- De taak van christelijke politiek is niet om christelijke waarden in een ‘goddeloze’ samenleving te implementeren, maar om vanuit een christelijke visie plaatsen aan te wijzen waar goed leven zich aandient en daarbij aan te sluiten, zonder ze over te nemen

Hoe?

1. Handelen en denken vanuit het christelijke en christendemocratische mensbeeld: mensen zijn met en voor elkaar verantwoordelijk
2. Betrouwbare politici: *practice what you preach* en stel de christelijke deugden (luisteren, vertrouwen, vergeven) centraal in het politiek handelen
3. Bevorder initiatieven die het goede samenleven bevorderen
4. Waak over de fundamentele rechten van alle mensen en sta voor de rechten van religieuze en culturele minderheden